

**ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-19**

**בפני כבוד השופטת א' פרוקצ'יה
יושבת ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת התשע-עשרה**

**ירושלים, ט"ו באב התשס"ט
5 באוגוסט 2009**

החלטה

1. זוהי בקשה מיום 28.7.09 להכללת שמו של מר **שחי'דם רודאן** (להלן – המבקש) בפנקס הבוחרים של עוספיא.
2. כעולה מן הבקשה, המבקש הינו יליד 1970, ומתגורר עם משפחתו בכפר עוספיא. ביום 18.8.09 צפויות להיערך בחירות למועצה המקומית בעוספיא. המבקש הינו מועמד מס' 3 ברשימת המועמדים "אחדות" המשתתפת בבחירות במועצה מקומית זו.
3. על פי הבקשה, עקב איחוד שתי הרשויות המקומיות עוספיא ודאלית אל-כרמל, נרשם בזמנו בתעודת הזהות של המבקש המען: "עוספיא רח' 2, עיר כרמל". איחוד שתי הרשויות המקומיות בינתיים התבטל.
4. בחודש פברואר 2009 איבד המבקש את תעודת הזהות שלו, ופנה למשרד הפנים בבקשה לקבל תעודת זהות חלופית. בתעודה החלופית צויין שוב מענו ב"עיר כרמל".
5. ביום 22.7.09 קיבל המבקש מכתב ממנהל הבחירות למועצה המקומית עוספיא (להלן – מנהל הבחירות) לפיו שמו אינו מופיע בפנקס הבוחרים של עוספיא אלא בפנקס הבוחרים של דלית אל כרמל.

6. ביום 23.7.09 פנה המבקש למשרד הפנים בחיפה לצורך תיקון הרישום של מענו מהעיר כרמל לעוספיא. תיקון המען בתעודת הזהות בוצע באותו יום. בו ביום, פנה המבקש למנהל הבחירות וצירף תעודת זהות שכללה את שינוי המען, וביקש לתקן בהתאם את רשימת הבוחרים בעוספיא ולכלול בה את שמו.

7. ביום 27.7.09 קיבל המבקש את תשובת עו"ד מאור דביש מלשכת המפקח הארצי על הבחירות, בה הודע לו כי בקשתו אינה עומדת בלוח זמנים שנקבע על פי החוק, וכי על פי סעיף 39 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות) התשכ"ה-1965, המועד האחרון בו ניתן היה להגיש בקשה ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית לצורך הכללת שם של אדם ברשימת בוחרים של רשות מקומית הוא ה- 20.7.09. משפניית המבקש למפקח על הבחירות נעשתה רק ב-23.7.09, ואז טרם נעשתה כל פנייה ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית, השיב המפקח הארצי בשלילה לבקשת תיקון רשימת הבוחרים בעוספיא.

8. ביום 28.7.09 פנה המבקש ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית בבקשה כי תפעיל סמכותה על פי החוק, ותאשר את הכללת שמו ברשימת הבוחרים של עוספיא.

בבקשתו שלפני, מציין המבקש כי לא ידע ולא יכול היה לדעת כי אינו זכאי להיכלל בפנקס הבוחרים של עוספיא, שם הוא מתגורר עם משפחתו לאורך שנים רבות, וזאת לאור העובדה ששם הכפר עוספיא הופיע בתעודת הזהות שלו לצד רישום העיר כרמל. כן נטען, כי הבקשה הוגשה ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית רק ביום 28.7.09 עקב האיחור שחל במשלוח הודעות מנהל הבחירות ביחס לרשימות המועמדים שנשלחו רק ביום 22.7.09. כן נטען, כי אין מקום שבמדינה דמוקרטית תיפגע זכות יסוד חוקתית של אזרח לבחור ולהיבחר רק בשל טעות טכנית, ומחדלים שאינם קשורים בו ואינם באחריותו.

9. סעיף 39 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות) התשכ"ה-1965 (להלן – החוק) קובע:

תיקון רישום לגבי מועמד

(א) נכלל שמו של אדם ברשימת מועמדים למועצה של רשות מקומית או לראש רשות מקומית, ושמו נעדר שלא כדין מרשימת הבוחרים, או שהוא רשום שלא כדין ברשימת הבוחרים של רשות מקומית אחרת, רשאי יושב ראש הועדה המרכזית, בהתייעצות עם סגניו, להורות, על פי בקשתו של אותו אדם, כי שמו יירשם ברשימת הבוחרים, או יועבר

לרשימת הבוחרים של הרשות המקומית שבה היה זכאי להיות רשום, וכל זאת על אף הוראות סעיף 12.

(ב) בקשה לפי סעיף קטן(א) תוגש לא יאוחר מהיום ה-29 שלפני יום הבחירות, והחלטת יושב ראש הועדה המרכזית תינתן לא יאוחר מהיום ה-12 שלפני יום הבחירות.

10. על פי האמור בסעיף 39(ב) לחוק, היום האחרון להגשת בקשת מועמד לבחירות ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית לתקן את רשימת הבוחרים ברשות מקומית ולהוסיף את שמו לרשימה הוא ה- 20.7.09 ביחס לבחירות בעוספיא, המתוכננות ל-18.8.09. במקרה זה, בקשתו של מר רודאן לתקן את רשימת הבוחרים בעוספיא ולהוסיף בה את שמו הוגשה ליו"ר הועדה המרכזית רק ביום 28.7.09, דהיינו באיחור של 8 ימים. נוכח האיחור האמור, לא ניתן לדון בבקשה זו, ודינה להידחות על הסף. התוצאה היא, כי לא ניתן לתקן את רשימת הבוחרים בעוספיא כמבוקש.

11. המבקש השתתף בזמן ניכר בתיקון המען בתעודת הזהות שלו, אף שנדרש לעשות כן מבעוד מועד, במיוחד כאשר היה מודע לבחירות הקרבות בעוספיא, ועל אחת כמה וכמה כאשר התכוון להציג את מועמדותו להיבחר למועצה. מענו של המבקש בתעודת הזהות החדשה שקיבל נרשם ביום 8.2.09 בעיר כרמל, ורק ביום 23.7.09 עודכן הרישום ביוזמתו ושונה לעוספיא. מועד העידכון במרשם האוכלוסין גלש מעבר למועד שנקבע לבצוע השינויים הנדרשים במרשם האוכלוסין כתנאי להכללת האדם ברשימת הבוחרים ברשות המקומית הנוגעת בדבר. חשוב לציין, כי הבחירות בעוספיא באות בעקבות ביטול איחוד הרשויות עם דלית אל כרמל. מאחר שמענם של רבים מהתושבים נרשם במועצה המאוחדת שחדלה להתקיים, פורסמה במהלך חודש יוני 2009 מודעה מיוחדת מטעם מנהל הבחירות ברחבי הישוב עוספיא אשר קראה לבוחרים לבדוק בעוד מועד את רישום המען בתעודות הזהות שלהם, ולשנותו במידת הצורך, ובעוד מועד, כדי לעדכן את רשימת הבוחרים בישוב בהתאם. במודעה האמורה הובהר, כי שינויי מען שיעודכנו במרשם האוכלוסין עד לתאריך 9.7.09 ייכללו בפנקס הבוחרים, ואילו בקשות לשינוי מען שיגיעו לאחר תאריך זה לא ייכללו בפנקס הבוחרים.

כאמור, המבקש פנה לראשונה למרשם האוכלוסין בבקשה לתיקון כתובתו במרשם רק ב-23.7.09, וביום זה אף פנה למפקח הארצי בבקשת תיקון הרשימה. פנייתו ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית היתה, כאמור, רק ביום 28.7.09. שני מועדים אלה משקפים איחור ניכר בהגשת בקשות התיקון ביחס למועדים הקבועים לענין זה כדין ועל פיו.

12. המבקש אמור היה לדאוג מבעוד מועד לתיקון מענו במרשם האוכלוסין כדי להבטיח את הכללתו בפנקס הבוחרים וברשימת המועמדים בישוב עוספיא. למרבית הצער, הוא לא יצא ידי חובתו זו במועד. בנסיבות אלה, תיקון רשימת הבוחרים על פי סעיף 39 לחוק אינו אפשרי בשל האיחור בפניית המבקש לצורך ביצוע התיקון החורגת מהמועדים הקבועים לצורך כך בחוק.

13. העמידה במועדים, באשר הם, הינה עקרון מהותי רב חשיבות בענייני בחירות. ההקפדה על לוחות זמנים שנקבעו על ידי המחוקק מהווה נדבך חיוני לקיומו של הליך בחירות דמוקרטי תקין, ומבטיחה שוויון בבחירה ובהתמודדות בבחירות. הקיום הדווקני של מועדים הקבועים בחוק נדרש לקיום הוודאות והיציבות בהליך הבחירות, והוא מאפיין את מערכות הבחירות הארציות והמקומיות מאז ומתמיד (ע"ב 2573/99 הרב בא-גד נ' ועדת הבחירות לכנסת, פ"ד נג(3) 193, 198; בג"צ 2948/96 הרב סינואני נ' רשם המפלגות (לא פורסם); בג"צ 5769/93 חמזה נ' פקיד הבחירות בשע"ב (לא פורסם); בג"צ 258/69 פונדמינסקי נ' פקיד בחירות ליד עיריית ירושלים, פ"ד כג(2) 169; בג"צ 264/69 מצא נ' פקיד בחירות לעיריית ירושלים, פ"ד כג(2) 798; בג"צ 6790/98 אברך נ' פקיד בחירות לעיריית ירושלים, פ"ד נב(5) 323, 331; בג"צ 11243/02 פייגלין נ' יו"ר ועדת הבחירות, פ"ד נז(4) 145; בענין זה נאמר:

"על חשיבות ההקפדה על המועדים שנקבעו כדין לענין קיום בחירות עמד בית משפט זה לא אחת. על פי דבר המחוקק, נקבע לוח זמנים קשיח, אשר המועדים המרובים הקבועים בו רודפים זה את זה ותלויים זה בזה. כורח המציאות הוא שמועדים אלה יישמרו כדי שמערכת הבחירות כולה לא תשתבש" (שם, עמ' 153).

14. מהטעמים המפורטים לעיל, ולאחר התייעצות עם סגני, החלטתי לדחות את בקשתו של מר שחיי'דם רודאן על הסף מפאת האיחור בהגשתה.

ניתנה היום, ט"ו באב תשס"ט (5.8.09).

אילה פרוקציה

שופטת בית המשפט העליון
יושבת ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת התשע-עשרה